

UMOWA (wzór)

zawarta w dniu _____ w Zielonej Górze pomiędzy

- 1) **Województwem Lubuskim - Zarządem Dróg Wojewódzkich**
z siedzibą w Zielonej Górze, al. Niepodległości 32
zwanym dalej ZAMAWIAJĄCYM, reprezentowanym przez:
Dyrektora .....
działającym na podstawie pełnomocnictwa Zarządu Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze z dnia
.....
a

- 2) _____ z siedzibą w _____ wpisana do
_____ pod numerem _____
zwanym dalej WYKONAWCĄ, reprezentowaną przez:
_____
_____

W wyniku przeprowadzonego postępowania o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej do 30 000 EURO (Nr sprawy: ZDW-ZG-WZP-3310/...../2016) zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 2164.), strony zawierają umowę o następującej treści:

PRZEDMIOT UMOWY

§ 1.

1. Zamawiający zamawia, a Wykonawca przyjmuje do wykonania, roboty budowlane niezbędne do oddania przewidzianego umową obiektu liniowego, pod nazwą:

„Budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 137 – ul. Międzyrzecka w Bobowicku od przystanku autobusowego do skrzyżowania z drogą powiatową”

opisane dokumentacją projektową oraz w specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych zwanej dalej STWiORB, zgodnie z ofertą wykonawcy, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w terminie określonym umową, zwane dalej „robotami” lub „robotami budowlanymi”.

TERMIN REALIZACJI UMOWY

§ 2.

1. Teren budowy zostanie protokolarnie przekazany Wykonawcy najpóźniej w terminie 15 dni od podpisania umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się do rozpoczęcia robót nie później niż 30 dni od daty przekazania terenu budowy.
3. Termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy ustala się do dnia **15.09.2016 r.**

OBOWIĄZKI STRON

§ 3.

Zamawiający zobowiązuje się do:

- 1) przekazania Wykonawcy dokumentacji technicznej oraz STWiORB będącej w posiadaniu Zamawiającego i informacji niezbędnych do wykonania zamówienia;
- 2) protokolarnego przekazania terenu budowy;
- 3) zapewnienia nadzoru inwestorskiego nad realizacją przedmiotu umowy;
- 4) odbioru należycie wykonanego przedmiotu umowy;
- 5) zapewnienia środków finansowych na pokrycie wynagrodzenia Wykonawcy.

§ 4.

1. Wykonawca zobowiązuje się do:

- 1) wykonania przedmiotu umowy w szczególności zgodnie z :
    - a) dostarczoną przez zamawiającego STWiORB;
    - b) dostarczoną przez Zamawiającego dokumentacją;
    - c) technologią określoną w dokumentacji technicznej;
    - d) zasadami rzetelnej wiedzy technicznej;
    - e) przepisami prawa;
    - f) zasadami sztuki budowlanej;
    - g) obowiązującymi normami technicznymi i technologicznymi;
    - h) obowiązującymi standardami zabezpieczenia i bezpieczeństwa;
  - 2) protokolarnego przejścia terenu budowy wraz z pełną odpowiedzialnością za zabezpieczenie terenu budowy oraz za ewentualne szkody na rzecz osób trzecich w związku z realizacją zamówienia;
  - 3) dostawy i pokrycia kosztów energii, zużycia wody i odprowadzenia ścieków;
  - 4) przerwania robót na uzasadnione żądanie Zamawiającego oraz zabezpieczenia wykonanych robót przed ich zniszczeniem;
  - 5) informowania Zamawiającego (inspektora nadzoru) o terminach robót zanikowych; Jeżeli Wykonawca nie dopełni powyższego obowiązku zobowiązany jest odkryć roboty lub wykonać otwory niezbędne do zbadania robót, a następnie przywrócić roboty do stanu poprzedniego;
  - 6) przekazania Zamawiającemu dokumentacji powykonawczej wraz z dokumentami pozwalającymi na ocenę prawidłowego wykonania robót przy zgłoszeniu do odbioru;
  - 7) pisemnego zgłoszenia przedmiotu umowy do odbioru końcowego;
  - 8) zawiadomienie odpowiednich organów o wprowadzeniu stałej organizacji ruchu;
  - 9) uczestniczenia w czynnościach odbioru końcowego;
  - 10) uczestniczenia w przeglądach gwarancyjnych w okresie gwarancji i rękojmi za wady w terminach wyznaczonych przez Zamawiającego
  - 11) usunięcia wad ujawnionych w okresie odbioru końcowego oraz w okresie i w ramach gwarancji oraz rękojmi za wady – w terminach wyznaczonych w umowie i protokołach przeglądów gwarancyjnych;
  - 12) natychmiastowego powiadomienia Zamawiającego o nieszczęśliwych wypadkach lub zagrożeniach na budowie;
  - 13) przestrzegania przepisów bhp i ppoż.;
  - 14) pokrycia ewentualnych szkód wyrządzonych osobom trzecim, związanych z prowadzonymi robotami;
  - 15) pokrycia kosztów napraw i przywrócenia do stanu poprzedniego dróg zniszczonych podczas transportu przez Wykonawcę lub inne podmioty, za które ponosi on odpowiedzialność, w związku z realizacją umowy. Przed rozpoczęciem robót Wykonawca ma obowiązek wykonać dokumentację fotograficzną dróg, po których planuje prowadzić transport materiałów/sprzętu/surowców itp. niezbędnych do prawidłowego wykonania robót budowlanych,
  - 16) przygotowania dokumentacji powykonawczej na każdym etapie robót zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odzwierciedlając i dokumentując stan faktyczny wykonania robót i udostępniania jej na każde żądanie Zamawiającego w trakcie realizacji umowy,
  - 17) wykonania dokumentacji fotograficznej, przed, w trakcie i po rozbudowie drogi.
2. Wykonawca posiada w okresie obowiązywania umowy polisę zawartą w dniu ..... (lub inny dokument ubezpieczenia) potwierdzającą, że jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności obejmującej szkody wyrządzone Zamawiającemu i osobom trzecim w związku z wykonywaniem niniejszej umowy. Polisa potwierdzająca ww. ubezpieczenie stanowi załącznik do niniejszej umowy.
  3. Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości ubezpieczenia w okresie trwania umowy. W przypadku zakończenia okresu obowiązywania polisy, Wykonawca ma obowiązek przedstawić Zamawiającemu potwierdzoną za zgodność z oryginałem prologatę polisy ubezpieczeniowej.

PRZEDSTAWICIELE STRON

§ 5.

1. Wyznacza się przedstawicieli Zamawiającego –w osobach:
..... – inspektor nadzoru inwestorskiego,
..... – koordynator ds. realizacji umowy
2. Inspektor nadzoru uprawniony jest do wydawania Wykonawcy poleceń związanych z zapewnieniem prawidłowego oraz zgodnego z umową i projektem technicznym wykonania przedmiotu umowy.
3. Przedstawicielem Wykonawcy na budowie będzie kierownik budowy ..... działający w granicach umocowania określonego przepisami ustawy – Prawo budowlane.
4. Przedstawicielem Wykonawcy odpowiedzialnym za realizację umowy będzie:.....
5. Wykonawca ma obowiązek przedkładać na żądanie Zamawiającego aktualne dokumenty potwierdzające, że osoby uczestniczące w wykonywaniu zamówienia posiadają wymagane uprawnienia w rozumieniu ustawy Prawo budowlane.
6. Wykonawca zobowiązuje się do uczestniczenia w naradach koordynacyjnych.
7. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia Zamawiającemu oraz osobom upoważnionym wstępu na teren budowy oraz do wszystkich miejsc, gdzie są wykonywane roboty budowlane lub gdzie przewiduje się ich wykonanie, a są związane z realizacją przedmiotu umowy, w tym zapewnienia środków ochrony osobistej niezbędnych do spełnienia wymogów BHP na placu budowy.
8. Koordynator ds. realizacji umowy uprawniony jest do wydawania poleceń wykonawcy w zakresie realizowanej umowy z wyłączeniem zakresu zastrzeżonego dla inspektora nadzoru budowlanego, który wynika z ustawy Prawo budowlane.
9. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany osób wskazanych w ust.1. O dokonaniu zmiany Zamawiający powiadomi na piśmie Wykonawcę. Zmiana ta nie wymaga aneksu do umowy.
10. O każdej zmianie osób, o których mowa w ust. 3 i 4 Wykonawca zobowiązany jest powiadomić na piśmie Zamawiającego na 7 dni przed dokonaniem zmiany i uzyskać pisemną akceptację Zamawiającego. Zmiany te nie wymagają aneksu do umowy.

PODWYKONAWCY

§ 6.

1. Wykonawca może powierzyć wykonanie części przedmiotu umowy podwykonawcom za pisemną zgodą Zamawiającego.
2. Zamawiający zastrzega obowiązek osobistego wykonania przez Wykonawcę następujących części zamówienia:
1/ .....
2/.....
3/.....itd.
3. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany podwykonawcy, o którym mowa w ust.1.
4. Do zmiany podwykonawcy stosuje się postanowienia ust.1 z zastrzeżeniem ust.5.
5. Zmiana podwykonawcy w sytuacji, gdy Wykonawca polegał na jego wiedzy i doświadczeniu wykazując spełnianie warunków udziału w postępowaniu musi być uzasadniona na piśmie przez Wykonawcę i wymaga pisemnej akceptacji Zamawiającego. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę w terminie 14 dni od daty przedłożenia propozycji, wyłącznie wtedy, gdy nowo wskazany podwykonawca będzie spełniał warunki postawione przez Zamawiającego na etapie postępowania o zamówienie publiczne.
6. W terminie 14 dni przed planowanym skierowaniem do wykonania robót któregośkolwiek podwykonawcy, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu projekt umowy z podwykonawcą wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania robót określonych w tej umowie lub wskazaniem części dokumentacji, której dotyczy umowa zwana dalej umową podwykonawczą.

7. Umowa podwykonawcza powinna zawierać:
  - 1) określenie stron, pomiędzy którymi jest zawierana;
  - 2) wartość wynagrodzenia /maksymalną wartość umowy / z tytułu wykonywania robót, które nie może przekroczyć wartości wynagrodzenia tych samych robót wskazanych w ofercie przetargowej Wykonawcy;
  - 3) w przypadku przekroczenia ceny jednostkowej w umowie z podwykonawcą / dalszym podwykonawcą w stosunku do ceny zawartej w ofercie Wykonawcy podwykonawca / dalszy podwykonawca złoży oświadczenie do tej umowy, iż w przypadku braku zapłaty wynagrodzenia wynikającego w zawartej umowie przez Wykonawcę z podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą roszczenia wobec Zamawiającego nie przekroczą cen jednostkowych złożonych w ofercie Zamawiającemu przez Wykonawcę,
  - 4) określać wymagalność i termin zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy oraz sposób rozliczenia robót zgodnie z przedmiotową umową;
  - 5) termin realizacji robót nie dłuższy niż przewiduje przedmiotowa umowa;
  - 6) sposób odbioru robót oraz podstawę wystawienia faktury za wykonane roboty zgodnie z niniejszą umową;
  - 7) do umowy należy dołączyć kosztorys cenowy, z którego wynika wartość należnego podwykonawcy wynagrodzenia oraz zakres/ilość powierzonych mu robót budowlanych.
8. Zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do umowy o podwykonawczej nastąpi w formie pisemnej w terminie do 14 dni od dnia przedstawienia Zamawiającemu projektu tej umowy a w szczególności w przypadku:
  - 1) niespełniania przez projekt umowy wymagań dotyczących umowy podwykonawczej, określonych w ust. 7,
  - 2) gdy przedmiot umowy podwykonawczej obejmuje realizację przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę w całości lub w części kluczowej części przedmiotu umowy, której wykonanie zostało zastrzeżone do realizacji wyłącznie bezpośrednio przez Wykonawcę, z zastrzeżeniem sytuacji, w której umowa podwykonawcza ma być realizowana przez ..... (podmiot trzeci), na zasoby którego Wykonawca powoływał się w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu,
  - 3) zamieszczenia w projekcie postanowień uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty za realizację przedmiotu umowy od zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę za realizację przedmiotu umowy przez podwykonawcę,
  - 4) gdy projekt zawiera postanowienia uzależniające zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy od zwrotu Wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez Zamawiającego,
  - 5) gdy termin realizacji robót budowlanych określony projektem jest dłuższy niż przewidywany umową dla tych robót,
  - 6) gdy projekt zawiera postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiającego rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie umowy.
9. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do umowy o podwykonawstwo, Wykonawca nie może zlecić podwykonawcy przystąpienia do realizacji zadania.
10. W przypadku odmowy akceptacji umowy o podwykonawstwo, Wykonawca jest uprawniony do przedstawienia zmienionego projektu umowy o podwykonawstwo na roboty budowlane uwzględniającego w całości zastrzeżenia Zamawiającego. Postanowienia ust. 9 stosuje odpowiednio.
11. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo w terminie określonym w ust. 8 uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
12. Wykonawca w terminie 7 dni od zawarcia umowy z podwykonawcą przedkłada Zamawiającemu kopię tej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem.

13. W przypadku powierzenia przez Wykonawcę realizacji robót podwykonawcy, Wykonawca jest zobowiązany do dokonania we własnym zakresie zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy z zachowaniem terminów płatności określonych w umowie z podwykonawcą, jednakże nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy faktury wraz z wymaganymi dokumentami z odbioru robót.
14. W przypadku, gdy termin zapłaty wynagrodzenia wynikający z umów o podwykonawstwo jest dłuższy niż 30 dni, Zamawiający informuje o tym wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
15. Jeżeli w terminie określonym w umowie z podwykonawcą Wykonawca nie dokona w całości lub w części zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, a podwykonawca zwróci się z żądaniem zapłaty tego wynagrodzenia bezpośrednio przez Zamawiającego i udokumentuje zasadność takiego żądania fakturą zaakceptowaną przez Wykonawcę i dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór zafakturowanych robót, Zamawiający zapłaci na rzecz podwykonawcy należne wynagrodzenie bez odsetek. Wynagrodzenie to nie może przekraczać wysokości cen jednostkowych zawartych w umowie pomiędzy Zamawiającym i Wykonawcą. W przypadku gdyby ceny jednostkowe byłyby wyższe od cen jednostkowych wynikających z formularza ofertowego złożonego przez Wykonawcę na etapie postępowania przetargowego, Zamawiający jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, wyliczonego wg cen zaoferowanych przez Wykonawcę.
16. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust.15 dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo robót budowlanych.
17. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający wystąpi do Wykonawcy o zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy w terminie 5 dni od dnia doręczenia pisma oraz do złożenia oświadczenia czy wynagrodzenie należne podwykonawcy zostało zapłacone lub roszczenie o zapłatę wynagrodzenia wygasło z innych powodów.
18. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 17, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
  - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
  - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, jeżeli podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
19. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy, Zamawiający potrąci kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
20. Wykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy i usługi w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Obowiązek przedłożenia kopii umowy dotyczy umów o wartości większej niż 50 000 zł oraz o wartości poniżej 50 000 zł, ale przekraczających 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego.
21. Za przerwy w realizacji przedmiotu umowy wynikające z przyczyn leżących po stronie podwykonawcy Wykonawca i podwykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność. Przerwa taka nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót.
22. Wykonawca ma obowiązek na ustne bądź pisemne wezwanie przedłożyć Zamawiającemu kopie faktur prawidłowo złożonych i przyjętych, dowodów zapłaty, protokołów odbioru wraz z formularzami cenowymi, które wynikają z umów zawartych pomiędzy Wykonawcą a podwykonawcą i dalszymi podwykonawcami.
23. Postanowienia zawarte w § 6 stosuje się odpowiednio do:
  - 1) wszelkich zmian umów o podwykonawstwo na roboty budowlane;
  - 2) podwykonawców i dalszych podwykonawców zamówienia na roboty budowlane, przy czym dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o treści zgodnej z projektem umowy.

ODBIÓR ROBÓT

§ 7.

1. Za datę zakończenia robót (wykonania przedmiotu umowy) przyjmuje się datę pisemnego zawiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o gotowości do odbioru końcowego pod warunkiem odbioru robót przez Zamawiającego, zgodnie z postanowieniami ust. 2 – 6.
2. Wykonawca jest zobowiązany do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dołączyć:
  - 1) obmiar powykonawczy;
  - 2) inwentaryzację powykonawczą w postaci mapy w skali zgodnej z dokumentacją projektową w technice wielobarwnej ;
  - 3) atesty na zastosowane i wbudowane prefabrykаты, materiały i urządzenia;
  - 4) wymagane dokumenty, protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych przez Wykonawcę sprawdzeń i badań, a w szczególności protokoły odbioru robót branżowych objętych zamówieniem;
  - 5) oświadczenie kierownika budowy:
    - a) o zgodności wykonania przedmiotu umowy zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją techniczną oraz warunkami pozwolenia na budowę (zgłoszeniem/ zezwoleniem na realizację inwestycji drogowej) oraz przepisami;
    - b) o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy oraz terenów przyległych.
6. Niewykonanie obowiązków wymienionych w punktach od 1 do 6 skutkuje bezskutecznością zawiadomienia.
3. Zamawiający jest zobowiązany przystąpić do odbioru w terminie do 14 dni od zawiadomienia .
4. Przedmiotem odbioru robót będą elementy wyszczególnione w szczegółowej specyfikacji technicznej.
5. Jeżeli w toku odbioru zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
  - 1) jeżeli wady nadają się do usunięcia:
    - a) może odebrać przedmiot umowy i wyznaczyć Wykonawcy termin do usunięcia wad
    - b) może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad, jeżeli wady są istotne
  - 2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia to:
    - a) jeżeli umożliwiają one użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem Zamawiający dokonuje odbioru przedmiotu umowy i może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie stosownie do utraconej wartości w oparciu o elaborat odbioru końcowego;
    - b) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający nie dokonuje odbioru przedmiotu umowy i może odstąpić od umowy lub żądać wykonania przedmiotu umowy ponownie.
7. Żądając usunięcia stwierdzonych wad, Zamawiający wyznaczy Wykonawcy termin technicznie uzasadniony na ich usunięcie.
8. W przypadku nie usunięcia przez Wykonawcę zgłoszonych wad w wyznaczonym terminie, Zamawiający może usunąć wadę w zastępstwie Wykonawcy i na jego koszt po uprzednim pisemnym zawiadomieniu Wykonawcy.
9. Odbiór częściowy robót jest dokonywany w celu prowadzenia częściowych rozliczeń za wykonane roboty.
10. Po zakończeniu wykonania części robót, Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru części powiadamia o gotowości do odbioru Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz przedstawia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego dokumenty rozliczeniowe,
11. Dokonanie odbioru częściowego następuje protokołem odbioru częściowego na podstawie sporządzonego przez Wykonawcę, i akceptowanego przez inspektora nadzoru inwestorskiego, wykazu robót.
12. Wykaz robót, o którym mowa w ust. 11 jest akceptowany i korygowany przez inspektora nadzoru inwestorskiego na podstawie obmiaru rzeczywiście wykonanych i odebranych robót.
13. Odbiór końcowy jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę całości robót budowlanych składających się na przedmiot umowy, na podstawie oświadczenia kierownika budowy, po zgłoszeniu przez Wykonawcę zakończenia robót i zgłoszeniu gotowości do ich odbioru wraz z dokumentami o których mowa w ust. 2.

14. Przed zgłoszeniem gotowości do odbioru końcowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio Zamawiającego w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w próbach i sprawdzeniach.
15. Odbiór końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przez Zamawiającego, w tym inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
16. O terminie odbioru Wykonawca ma obowiązek poinformowania podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot umowy.
17. Komisja sporządza protokół odbioru końcowego robót. Podpisany protokół odbioru końcowego robót jest podstawą do dokonania końcowych rozliczeń stron.
18. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru nieistotnych wad przedmiotu umowy, strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia wad. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie lub w sposób ustalony w protokole odbioru końcowego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
19. Za dzień faktycznego odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli stron umowy protokołu odbioru końcowego robót.

WYNAGRODZENIE

§ 8.

1. Umowną wartość wynagrodzenia ustala się według zasad określonych w formularzu cenowym na kwotę netto

..... zł
(słownie: .....zł),
a z podatkiem VAT w wys. ....% tj. ....zł
kwota brutto ..... zł
(słownie: .....zł).

2. Wynagrodzenie określone w ust. 1 odpowiada zakresowi robót przedstawionemu w formularzu cenowym, które było zamieszczone w SIWZ i jest tzw. wynagrodzeniem kosztorysowym, sporządzonym metodą kalkulacji uproszczonej.

3. Rozliczenie robót odbędzie się na podstawie:

- 1) protokołu odbioru robót zawierającego wielkości rzeczywiste wykonywanych elementów robót;
- 2) formularza cenowego i zawartych w nim cen jednostkowych;
- 3) pomiarów powykonawczych zawierających faktycznie wykonane roboty.

4. Na wniosek Zamawiającego, Wykonawca w terminie 7 dni od daty wezwania przedłoży Zamawiającemu szczegółowe kalkulacje cen jednostkowych w rozbiciu na nakłady rzeczowe i ceny odpowiednio dla tych nakładów: robocizny, materiałów wraz z kosztami zakupu, pracy sprzętu i transportu oraz narzuty kosztów pośrednich (ogólnych i zysku) wszystkich (lub wybranych) pozycji formularza cenowego Wykonawcy. Cena każdej pozycji formularza cenowego, wyliczonej metodą kalkulacji szczegółowej musi być równa cenie tej pozycji z formularza cenowego z oferty.

5. W przypadku, gdy w trakcie realizacji umowy nastąpi zmiana stawki podatku VAT, zmiana wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3 - 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub zmiana zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę, wynagrodzenie, o którym mowa w § 8 ust.1 może ulec odpowiednim zmianom.

6. Każdorazowo przed wprowadzeniem zmiany wynagrodzenia, o której mowa w ust. 5 Wykonawca zobowiązany jest przedstawić i wykazać Zamawiającemu na piśmie wpływ zmiany stawki podatku VAT, zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę lub zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne na koszty wykonania przedmiotu umowy wraz z propozycją nowego wynagrodzenia, która powinna być potwierdzona przez

Wykonawcę stosownymi przepisami, z których wynikają zmiany oraz odpowiednimi dokumentami. Ewentualna zmiana wynagrodzenia Wykonawcy zostanie dokonana wyłącznie po uzyskaniu akceptacji Zamawiającego w formie aneksu do umowy.

7. Zamawiający przewiduje możliwość udzielenia zaliczek wykonawcom robót budowlanych na pisemny wniosek Wykonawcy, zgodnie z art. 151a ustawy - Prawo zamówień publicznych.

8. Zaliczki mogą obejmować również wynagrodzenie dla podwykonawców biorących udział w realizacji części zamówienia.

9. Rozliczenie zaliczki nastąpi po zatwierdzeniu przez Zamawiającego protokołu odbioru częściowego robót i formularza cenowego zawierającego wykonane roboty na kwotę przyznanej zaliczki.

10. Warunkiem ubiegania się o kolejną zaliczkę jest rozliczenie poprzedniej zaliczki w 100%.

11. W przypadku udzielenia zaliczki na roboty wykonywane przez podwykonawcę, Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcy biorącemu udział w realizacji części zamówienia, za którą zaliczka została wypłacona.

12. W przypadku nieprzedłożenia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy Zamawiający wstrzymuje Wykonawcy:

1/ wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane;

2/ udzielenie kolejnej zaliczki.

13. Przed udzieleniem zaliczki należy wnieść zabezpieczenie w jednej z form wynikających z art. 148 ust.1 i 2 ustawy - Prawo zamówień publicznych w wysokości kwoty udzielanej zaliczki. Zwrot zabezpieczenia zaliczki nastąpi w terminie 30 dni od dnia jej rozliczenia zgodnie z ust. 8, 9, 10.

14. Gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa na kwotę zaliczki powinna być wystawiona na okres nie dłuższy niż okres realizacji robót objętych zaliczką + 1 miesiąc.

WIERZYTELNOŚCI

§ 9

1. Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży; jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego.
2. W przypadku Wykonawcy będącego konsorcjum, z wnioskiem do Zamawiającego o wyrażenie zgody na dokonanie czynności, o której mowa w ust. 1, występuje podmiot reprezentujący wszystkich członków konsorcjum, zgodnie z posiadany pełnomocnictwem.
3. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w ust. 1 dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
4. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne.

ROZLICZANIE FAKTUR

§ 10

1. Rozliczenie przedmiotu umowy zostanie dokonane fakturami częściowymi na podstawie załączonego protokołu odbioru robót częściowych, zawierającego wielkości rzeczywiste wykonanych elementów robót, sprawdzonego przez inspektora nadzoru i zatwierdzonego przez Zamawiającego.

2. Do momentu odbioru końcowego przedmiotu umowy suma faktur częściowych VAT, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 95% wartości wynagrodzenia, o którym mowa w § 8 ust.1.

3. Rozliczenie końcowe robót nastąpi fakturą końcową wystawioną w oparciu o protokół odbioru końcowego robót, na kwotę ustaloną w dołączonym do protokołu zestawieniu wartości wykonanych robót (formularz cenowy) sporządzonym przez Wykonawcę narastająco, pomniejszoną o zsumowane kwoty poprzednio zafakturowane. Dołączony do faktury protokół odbioru końcowego musi być sprawdzony przez inspektora nadzoru i zatwierdzony przez Zamawiającego.
4. Warunkiem zapłaty faktur w tym również faktury końcowej Wykonawcy będzie uregulowanie wszystkich płatności należnych podwykonawcom i załączenie przez Wykonawcę do faktury oświadczenia o uregulowaniu wobec podwykonawców wszystkich należności z tytułu wykonanych robót. Powyższe oświadczenie powinno być także potwierdzone przez podwykonawców. Wzory oświadczeń stanowią załączniki do opisu przedmiotu zamówienia.
5. W przypadku, gdy przedmiot zamówienia realizowany jest przy udziale podwykonawców (w tym również dalszych podwykonawców) Wykonawca zobowiązany jest dołączyć do faktury dowody potwierdzające zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom.
6. Za dowody potwierdzające zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom Zamawiający uzna, potwierdzone za zgodność z oryginałem, kopie faktur podwykonawców prawidłowo wystawionych i dostarczonych Wykonawcy lub podwykonawcy (z potwierdzeniem wpływu) wraz z potwierdzeniem dokonania zapłaty. Faktury winny określać zakres rzeczowy wykonanych części zamówienia wynikający z umów o podwykonawstwo, w tym dalszego podwykonawcy, należne kwoty wynikające z wystawionych przez nich faktur oraz obustronnie podpisanego protokołu odbioru. Dodatkowo Wykonawca wypełni zestawienie faktur i dokonanych płatności dla podwykonawców i dalszych podwykonawców zgodnie z tabelą, której wzór stanowi załącznik do opisu przedmiotu zamówienia.
7. W przypadku uregulowania płatności gotówką, dokumentem potwierdzającym zapłatę będzie pokwitowanie, zgodne z art. 462 § 1 Kodeksu cywilnego.
8. Do czasu dostarczenia przez Wykonawcę dokumentów, o których mowa w ust.4 Zamawiający wstrzyma zapłatę wynagrodzenia na rzecz Wykonawcy, bez prawa naliczania przez Wykonawcę odsetek za opóźnienie.
9. Zamawiający ma obowiązek zapłaty faktury w terminie 30 dni kalendarzowych licząc od daty doręczenia jej Zamawiającemu przez Wykonawcę wraz z wymaganymi dokumentami.
10. Zamawiający zastrzega, że termin zapłaty przez Zamawiającego wymagalnego wynagrodzenia wobec Wykonawcy nie może być krótszy niż termin zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Wykonawcy wobec podwykonawcy/dalszego podwykonawcy
11. Wynagrodzenie zostanie przekazane na konto bankowe Wykonawcy _____
12. Zmiana rachunku bankowego Wykonawcy wymaga aneksu pisemnego do umowy.

WARUNKI ZMIANY UMOWY

§ 11

1. Zamawiający ma prawo, jeżeli jest to niezbędne do zgodnej z umową realizacji robót, polecać Wykonawcy dokonywanie takich zmian jakościowych i ilościowych, jakie będą niezbędne dla wykonania przedmiotu umowy, a Wykonawca powinien wykonać każde z poniższych poleceń:
  - 1) zwiększyć lub zmniejszyć ilość robót objętych formularzem cenowym;
  - 2) zaniechać wykonania części robót objętych formularzem cenowym;
  - 3) wykonać roboty nie objęte formularzem cenowym a ujęte w dokumentacji projektowej;
  - 4) wykonać rozwiązania zamienne w stosunku do przedstawionych w STWiORB, dokumentacji technicznej lub opisach przedmiotu zamówienia.
2. Podstawą wprowadzenia zmian opisanych w ust. 1 pkt. 1 i 2 będzie pisemna akceptacja Zamawiającego.
3. Podstawą wprowadzenia zmian opisanych w ust. 1 pkt. 3 i 4 będą stanowiły protokoły konieczności.
4. Wydane przez Zamawiającego polecenia, o których mowa w ust. 1 nie unieważniają w jakiegokolwiek mierze umowy, jednak skutki tych poleceń mogą stanowić podstawę do zmiany - na wniosek Wykonawcy - terminu zakończenia robót, o którym mowa w § 2 ust.3 oraz zmiany wynagrodzenia zgodnie z postanowieniami § 12.

5. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z projektem budowlanym.
6. Wykonanie robót budowlanych, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z projektem budowlanym nie wymaga zawarcia odrębnej umowy.
7. Roboty budowlane nie objęte niniejszą umową, w szczególności nie ujęte w projekcie budowlanym, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku którego doszło do zawarcia umowy, a które są konieczne do realizacji przedmiotu umowy, gdy z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie wykonania tych robót od przedmiotu umowy wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub wykonanie umowy jest uzależnione od wykonania tych robót, a wartość wszystkich takich robót w ramach umowy nie przekracza łącznie 50 % wartości umowy będą przyjmowane przez Wykonawcę do realizacji na podstawie odrębnej umowy, poprzedzonej sporządzeniem protokołu konieczności wykonania tych robót.

§ 12

1. Jeżeli roboty wynikające z poleceń wprowadzonych postanowieniami § 11 ust. 1 umowy, są tożsame z opisami pozycji w formularzu cenowym, ich cena jednostkowa określona w formularzu cenowym zostanie przyjęta do wyliczenia wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w § 8.
2. Jeżeli roboty wynikające z § 11 ust.1 umowy, nie odpowiadają opisowi pozycji w formularzu cenowym, ale jest możliwe ustalenie nowej ceny na podstawie ceny jednostkowej z formularza cenowego poprzez interpolację, Wykonawca jest zobowiązany do wyliczenia ceny taką metodą i przedłożenia wyliczenia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego.
3. Jeżeli roboty wynikające z poleceń wprowadzonych postanowieniami § 11 ust. 1 umowy, nie odpowiadają opisowi pozycji w formularzu cenowym a nie można ustalić ceny zgodnie z ust.2, Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Zamawiającego kalkulację ceny jednostkowej tych robót z uwzględnieniem cen czynników produkcji określonych zgodnie z § 8 pkt 3 umowy, a dla materiałów, sprzętu i transportu dla których ceny nie zostały określone w formularzu cenowym - cen nie wyższych od średnich cen materiałów, sprzętu i transportu opublikowanych w wydawnictwie SEKOCENBUD (lub innych, ogólnie dostępnych wydawnictw) oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Norm Nakładów Rzeczowych, Katalogach Nakładów Rzeczowych a
w przypadku robót dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNNR lub KNR albo wg innych ogólnie stosowanych katalogów lub kalkulacji indywidualnej zaakceptowanej przez Zamawiającego.
4. Cena jednostkowa elementu nie może być wyższa od aktualnych średnich cen robocizny, materiałów, sprzętu i transportu w cenniku SEKOCENBUD w miesiącu, w którym kalkulacja jest sporządzana.
5. Jeżeli cena jednostkowa przedłożona przez Wykonawcę do akceptacji Zamawiającemu będzie skalkulowana niezgodnie z postanowieniami ust. 2 i 3, Zamawiający wprowadzi korektę ceny opartą na własnych wyliczeniach.
6. Wykonawca powinien dokonać wyliczeń cen, na podstawie ust. 2 i 3 oraz przedstawić Zamawiającemu do akceptacji wysokość wynagrodzenia wynikającą z tych zmian przed rozpoczęciem robót wynikających z tych zmian.
7. Wynagrodzenie za roboty dodatkowe i roboty zamiennie ustalone zostanie w drodze negocjacji ceny, określonej zgodnie z ust. 3.

§ 13

1. Zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, z zastrzeżeniem pkt 2.
2. Zamawiający dopuszcza zmiany postanowień zawartej umowy w następujących przypadkach:
  - 1) zmiana terminu realizacji przedmiotu umowy (tj. rozpoczęcia i zakończenia) w sytuacji:
    - a) wystąpienia wydarzeń lub okoliczności uniemożliwiających wykonanie robót bądź w znaczny sposób je spowalniający tj.: niesprzyjające warunki atmosferyczne (np.: długotrwałe opady deszczu, mróz, porywiste wiatry), klęski żywiołowe (np.: powódź, huragan, trzęsienie ziemi), niepokoje lub strajk spowodowany przez osoby inne niż personel Wykonawcy; wyczerpanie limitu środków na dany rok lub nieprzewidziany brak płynności finansowej u Zamawiającego;

- b) zmiany harmonogramu rzeczowego wykonywania przedmiotu umowy;
  - c) ujawnienia odkryć archeologicznych wymagających przeprowadzenia badań ratowniczych;
  - d) ujawnienia niewybuchów i niewypałów wymagających wstrzymania robót i dokonania ich usunięcia przez specjalistyczne służby;
  - e) wstrzymania realizacji umowy przez Zamawiającego;
  - f) wydłużającego się terminu podpisania decyzji o przyznaniu dofinansowania;
  - g) konieczności usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej lub dokumentacji technicznej urządzeń, technologii robót, wprowadzenia dodatkowych elementów drogi takich jak: zjazdy, chodniki, bariery ochronne, zatoki autobusowe, przebudowa nieprzewidzianych w dokumentacji urządzeń kolidujących z realizowaną inwestycją lub wprowadzenie robót zamiennych;
  - h) występowania (w przypadku stwierdzenia na etapie robót budowlanych) niekorzystnych warunków gruntowo – wodnych pomimo wykonania na etapie opracowania dokumentacji projektowej badań geotechnicznych i określenia warunków gruntowo – wodnych podłoża nawierzchni zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999r., nr 43, poz.430 z późniejszymi zmianami) wymagających dodatkowych robót odwadniających, wymiany gruntu lub innych technologii wzmacniających podłoże gruntowe;
  - i) gdy wystąpi konieczność wykonania robót niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy ze względu na zasady wiedzy technicznej lub udzielenia zamówień dodatkowych, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu umowy, wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równoległe prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
  - j) zmiany będącej następstwem działania organów administracji, w szczególności:
    - przekroczenie zakreślonych przez prawo terminów wydawania przez organy administracji decyzji, zezwoleń, itp. odmowa wydania przez organy administracji wymaganych decyzji, zezwoleń, uzgodnień na skutek zmian w dokumentacji projektowej, konieczność uzyskania wyroku sądowego, lub innego orzeczenia sądu lub organu, którego konieczności nie przewidywano przy zawieraniu umowy, konieczność zaspokojenia roszczeń lub oczekiwań osób trzecich - w tym grup społecznych lub zawodowych nie artykułowanych lub nie możliwych do jednoznacznego określenia w chwili zawierania umowy;
  - k) jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania robót z powodu nie dopuszczania do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
  - l) z uwagi na czas trwania procedury przetargowej oraz terminu podpisania umowy z wyłonionym Wykonawcą;
  - m) wykonania przewidzianych umową robót budowlanych przed terminem umownym;
  - n) konieczności przesunięcia terminu przekazania terenu budowy lub ograniczenia w jego użytkowaniu, udzielenia zamówień na roboty dodatkowe, których wykonanie wpływa na zmianę terminu wykonania zamówienia podstawowego;
  - o) wystąpienia wykopalisk, niewybuchów oraz okoliczności związanych z ochroną środowiska uniemożliwiających wykonywanie robót;
  - p) uwarunkowania społeczne (protesty, listy, petycje, itp.);
  - q) konieczność prowadzenia uzgodnień z właścicielami urządzeń obcych lub właścicielami nieruchomości;
  - r) przedłużania się terminów opiniowania i zatwierdzania projektu organizacji ruchu na czas robót;
  - s) zmiany w uzbrojeniu terenu w stosunku do danych w zasobach geodezyjnych, mających wpływ na termin realizacji;
  - t) w przypadku ukrytych wad dokumentacji projektowej, które ujawniły się w trakcie realizacji zamówienia;
  - u) konieczności usunięcia błędów lub wprowadzenie zmian w dokumentacji projektowej, będących następstwem okoliczności leżących po stronie Zamawiającego;
- 2) zmiany osobowe polegające na zmianie osób przy pomocy których Wykonawca lub Zamawiający realizuje przedmiot umowy, a od których wymagano określonego doświadczenia lub wykształcenia na inne legitymujące się doświadczeniem lub wykształceniem spełniającym wymóg SIWZ;
- 3) zmiany organizacji spełniania świadczenia w zakresie zmiany harmonogramu rzeczowego wykonywania przedmiotu umowy;

- 4) zmiany sposobu rozliczania umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy w związku ze zmianami zawartej przez Zamawiającego umowy o dofinansowanie projektu lub zmianami wytycznych dotyczących realizacji projektu.
- 5) pozostałe okoliczności powodujące możliwość zmiany umowy (np. zmiana wynagrodzenia, zakresu robót, sposobu realizacji, itp.):
- a) siła wyższa uniemożliwiająca wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z SIWZ;
  - b) urzędowa zmiana obowiązującej stawki VAT;
  - c) zmiana sposobu rozliczania umowy lub dokonywania płatności na rzecz wykonawcy na skutek zmian zawartych przez Zamawiającego w wytycznych dotyczących realizacji projektu, rezygnacja przez Zamawiającego z realizacji części przedmiotu umowy. W takim przypadku wynagrodzenie przysługujące wykonawcy zostanie pomniejszone, przy czym Zamawiający zapłaci za wszystkie spełnione świadczenia oraz udokumentowane koszty, które wykonawca poniósł w związku z wynikającymi z umowy planowanymi świadczeniami;
  - d) zrealizowanie jakiegokolwiek części robót, objętej przedmiotem umowy, przy zastosowaniu zamiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w dokumentacji projektowej,
  - e) realizacja robót wynikających z wprowadzenia w dokumentacji projektowej zmian uznanych za nieistotne odstępstwo od projektu budowlanego, wynikających z art. 36a ust. 1 ustawy – Prawo Budowlane
  - f) zmiana wynagrodzenia w przypadku wystąpienia robót dodatkowych lub zamiennych, zmniejszenia lub zwiększenia zakresu przedmiotowego niniejszej umowy;
  - g) zmiana wynagrodzenia w przypadku robót, które zostały ujęte w dokumentacji projektowej, a nie zostały uwzględnione w formularzu cenowym;
  - h) zmiana technologii wykonywania robót w szczególności:
    - konieczności zrealizowania projektu przy zastosowaniu innych rozwiązań technologicznych niż wskazane w dokumentacji projektowej w szczególności w sytuacji, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem projektu;
    - odmiennie od przyjętych w dokumentacji projektowej warunki geologiczne (kategoria gruntu, kurzawka, itp.) skutkujące niemożliwością zrealizowania przedmiotu umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych;
    - odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej warunki terenowe;
    - umożliwiające uzyskanie lepszej jakości robót;
    - w szczególności istnienie podziemnych urządzeń, instalacji lub obiektów infrastrukturalnych;
    - konieczność zrealizowania projektu przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych i materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa;
    - pojawienie się nowszej technologii wykonania robót pozwalającej na zaoszczędzenie czasu realizacji inwestycji lub kosztów wykonywanych prac, jak również kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy;
    - pojawienie się na rynku materiałów lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy, lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości robót;
  - i) wystąpienie (w przypadku stwierdzenia na etapie robót budowlanych) niekorzystnych warunków gruntowo – wodnych pomimo wykonania na etapie opracowania dokumentacji projektowej badań geotechnicznych i określenia warunków gruntowo – wodnych podłoża nawierzchni zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999r., nr 43, poz.430 z późniejszymi zmianami) wymagających dodatkowych robót odwadniających, wymiany gruntu lub innych technologii wzmacniających podłoże gruntowe;
  - j) konieczność usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej lub dokumentacji technicznej urządzeń, technologii robót, wprowadzenia dodatkowych elementów drogi takich jak: zjazdy, chodniki, bariery ochronne, zatoki autobusowe, przebudowa nieprzewidzianych w dokumentacji urządzeń kolidujących z realizowaną inwestycją lub wprowadzenie robót zamiennych bądź dodatkowych, niezbędnych dla poprawnej realizacji zadania;
  - k) zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawnych w zakresie mającym wpływ na realizację przedmiotu zamówienia lub świadczenia stron;

- l) kolizja z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami. W takim przypadku zmiany w umowie zostaną ograniczone do zmian koniecznych, powodujących uniknięcie kolizji;
  - m) wystąpienia wykopalis, niewybuchów oraz okoliczności związanych z ochroną środowiska uniemożliwiających wykonywanie robót;
  - n) zmiana zakresu robót w przypadku protestów mieszkańców;
  - o) konieczność prowadzenia uzgodnień z właścicielami urządzeń obcych lub właścicielami nieruchomości;
  - p) Zamawiający dopuszcza zmianę podwykonawców – podmiotów trzecich na zasobach, których Wykonawca opierał się wykazując spełnienie warunków udziału w postępowaniu, pod warunkiem, że kolejny podwykonawca - podmiot trzeci wykaże, spełnianie warunków w zakresie wymaganym przez Zamawiającego na etapie postępowania o zamówienie publiczne;
  - q) zmiana zakresu robót / ilości realizowanego przez podwykonawców;
  - r) zmiany regulacji prawnych obowiązujących po dniu zawarcia umowy;
  - s) zmiany danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną umowy,
  - t) danych rejestrowych,
  - u) będące następstwem sukcesji uniwersalnej z mocy prawa po jednej ze stron umowy,
  - v) zmiany numeru rachunku Wykonawcy,
  - w) zmiany teleadresowe Stron umowy określonych w umowie;
  - z) Zamawiający dopuszcza zmianę osób odpowiedzialnych za kierowanie robotami budowlanymi, pod warunkiem, że zaproponowana przez Wykonawcę, na dane stanowisko, osoba wykaże spełnianie warunków w zakresie nie mniejszym, niż Zamawiający określił na etapie postępowania o zamówienie publiczne.
3. Zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.
4. Umowa jest nieważna w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

§ 14

1. Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny całkowitej podanej w ofercie, o którym mowa w § 8 tj. _____ zł (słownie: _____) Zabezpieczenie należytego wykonania umowy Wykonawca wnosi w formie _____.
2. Jeżeli Wykonawca wykona roboty zgodnie z umową:
- 1) 70 % zabezpieczenia zostanie zwolnione Wykonawcy w ciągu 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane;
  - 2) 30 % zabezpieczenia zostanie zwolnione Wykonawcy nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady, jeżeli nie stwierdzono wad lub wady zostały usunięte w wyznaczonym terminie.
3. Szczegółowe postanowienia dotyczące warunków wniesienia, przechowywania i zwrotu zabezpieczenia określa art. 147-151 ustawy - Prawo zamówień publicznych.
4. W trakcie realizacji umowy wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form za uprzednią zgodą Zamawiającego.
5. Zmiana formy zabezpieczenia jest dokonywana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.

KARY UMOWNE

§ 15

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne bez względu na wysokość poniesionej szkody:
- 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy - w wysokości 0,2% wartości umowy brutto, o której mowa w § 8 ust.1 umowy za każdy dzień zwłoki liczony od terminu realizacji przedmiotu określonego w § 2 ust. 3 niniejszej umowy;

- 2) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorach lub ujawnionych w okresie gwarancji i rękojmi w wysokości 0,1% wartości umowy brutto o której mowa w § 8 ust.1 umowy za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad;
  - 3) z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 10 % wartości umowy brutto.
  - 4) z tytułu odstąpienia Zamawiającego od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy określonych w § 14 ust.1 pkt.2 -10 – w wysokości 10 % wartości umowy brutto.
  - 5) braku każdorazowej zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w wysokości **5 000,00 zł**.
  - 6) nieprzedłożenia każdorazowo do zaakceptowania w wyznaczonym terminie zgodnie z § 6 ust.6 umowy, projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany w wysokości **5 000,00 zł**.
  - 7) nieprzedłożenia każdorazowo poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości **5 000,00 zł**.
  - 8) braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w wysokości **5 000,00 zł**.
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną z następujących tytułów:
- 1) odstąpienia od umowy z innych przyczyn niż wymienione w § 15 umowy w wysokości 10 % wartości umowy brutto ,
  - 2) za zwłokę w przekazaniu placu budowy w wysokości 0,2% wartości umowy brutto za każdy dzień zwłoki liczony od następnego dnia po wyznaczonym terminie ,
  - 3) za zwłokę w przystąpieniu do odbioru robót w wysokości 0,2% wartości umowy brutto za każdy dzień zwłoki liczony od następnego dnia po wyznaczonym terminie.
3. Za zwłokę w zapłacie należności z faktur przysługują odsetki ustawowe.
4. Stronom umowy przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody i utraconych korzyści.
5. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie należności z tytułu kar umownych z wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy.

ODSTĄPIENIE ZAMAWIAJĄCEGO OD UMOWY

§ 16

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy jeżeli:
  - 1) wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie przedmiotu umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy. Uprawnienie to stosuje się odpowiednio do wynagrodzenia podwykonawcy.
  - 2) Wykonawca nie przystąpił do odbioru terenu robót w terminie określonym w § 2 ust.1 lub nie rozpoczął robót w terminie określonym w § 2 ust.2.
  - 3) Wykonawca przerwał wykonywanie robót z przyczyn leżących po jego stronie (z winy Wykonawcy), a przerwa ta trwa dłużej niż 15 dni;
  - 4) jeżeli bieżące kontrole postępu robót wykażą, że nie ma możliwości technicznych wykonania przedmiotu umowy w terminie umownym, a szacowane przez Zamawiającego opóźnienie zakończenia choćby jednego z elementów przedmiotu umowy z winy Wykonawcy przekracza 30 dni w stosunku do terminu ujętego w harmonogramie rzeczowo-finansowym
  - 5) Wykonawca wykonuje roboty będące przedmiotem umowy w sposób niezgodny z dokumentacją określającą przedmiot zamówienia, wskazaniami Zamawiającego lub umową.
  - 6) w wyniku wszczętego postępowania egzekucyjnego nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub znacznej części tego majątku, uniemożliwiające należyte wykonanie przedmiotu umowy.

- 7) wystąpi konieczność wielokrotnego (co najmniej 2-krotnego) dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy lub konieczność dokonania bezpośredniej zapłaty na sumę większą niż 5% wartości umowy,
  - 8) nie realizuje zaakceptowanego przez Zamawiającego programu naprawczego, pomimo pisemnego wezwania do realizacji jego postanowień,
  - 9) podzleca całość lub część robót lub dokonuje cesji umowy lub jej części bez zgody Zamawiającego,
2. Odstąpienie od umowy, o którym mowa w ust. 1 może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia przez Zamawiającego okoliczności o przyczynach odstąpienia, w formie pisemnej wraz z podaniem uzasadnienia pod rygorem nieważności takiego oświadczenia.
3. W razie odstąpienia od umowy, Wykonawcę i Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
- 1) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt strony, z której winy nastąpiło odstąpienie od umowy lub przerwanie robót;
  - 2) Wykonawca zgłosi Zamawiającemu w formie pisemnej żądanie dokonania odbioru robót przerwanych oraz zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada;
  - 3) w terminie 14 dni od daty zgłoszenia, o którym mowa w pkt. 2) Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi protokół inwentaryzacji robót w toku; protokół inwentaryzacji robót w toku stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury VAT przez Wykonawcę
  - 4) wykonawca udziela rękojmi i gwarancji jakości w zakresie określonym w umowie na część zobowiązania wykonaną przed odstąpieniem od umowy
4. Zamawiający będzie dochodził od Wykonawcy zwrotu środków finansowych w wysokości utraconej dotacji (przyznanej przez np. Unię Europejską lub z budżetu państwa), jeżeli z powodu winy Wykonawcy, utracone lub cofnięte zostaną przyznane środki pieniężne.

GWARANCJA I RĘKOJMIA

§ 17

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości na zasadach wynikających z art. 577 do 581 Kodeksu cywilnego na wykonane roboty objęte niniejszą umową.
2. Okres gwarancji wynosi ..... liczony od następnego dnia po dacie odbioru końcowego robót.
3. Bieg okresu gwarancji rozpoczyna się:
  - 1) w dniu następnym po odbiorze końcowym przedmiotu umowy,
  - 2) dla wymienianych materiałów i urządzeń z dniem ich wymiany.
4. Niniejsza umowa stanowi dokument gwarancyjny uprawniający Zamawiającego do żądania usunięcia wszelkich wad fizycznych w przedmiocie umowy w okresie trwania gwarancji.
5. Jeżeli Wykonawca w ramach udzielonej gwarancji jakości, wykona roboty ponownie lub dokona ich istotnej naprawy okres gwarancji jakości dla tych robót biegnie na nowo od momentu dokonania wymiany lub naprawy.
6. Zamawiający wyznacza przeglądy gwarancyjne i końcowy odbiór gwarancyjny przed upływem terminu gwarancji ustalonym w ust. 2 i 3, w których Wykonawca ma obowiązek uczestniczenia.
7. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po okresie określonym w ust.2, jeżeli zgłosił wadę przed upływem tego okresu.
8. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego to Zamawiający może zlecić usunięcie ich stronie trzeciej na koszt Wykonawcy.
9. Strony rozszerzają okres rękojmi za wady na okres udzielonej gwarancji jakości.
10. Zamawiający może realizować uprawnienia z tytułu rękojmi niezależnie od uprawnień z tytułu gwarancji.
11. Jeśli w okresie obowiązywania gwarancji zajdzie konieczność umieszczenia w obrębie inwestycji urządzeń obcych takich jak m.in. sieci: telekomunikacyjne, energetyczne, gazowe, wodociągowe, kanalizacyjne, itp.

Zamawiający może udzielić zgody Inwestorowi na wejście w pas drogowy. W takim przypadku Wykonawca nie ma prawa do zmniejszenia zakresu gwarancji bądź uzależnienia zgody na wejście w pas drogowy od przejścia od Wykonawcy gwarancji. Zamawiający wydając decyzję lokalizacyjną oraz decyzje na zajęcie pasa drogowego zażąda od Inwestora przedłożenia dodatkowej gwarancji oraz uzgodni projekt odtworzenia w technologii zgodnej z projektem.

12. W przypadku gdy w okresie gwarancyjnym ujawniona zostanie wada w obrębie umieszczenia urządzeń obcych Zamawiający powoła komisję w skład której wchodzić będzie zarówno Wykonawca, Inwestor i Zamawiający, którzy stwierdzą przyczynę powstania wady wymagającej naprawy. W zależności od przyczyny powstania wady Zamawiający będzie żądał od Wykonawcy lub od Inwestora naprawy powstałej wady.

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA

§ 18

1. Wykonawca podczas wykonywania robót jest zobowiązany zapewnić przestrzeganie przepisów oraz zasad w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej przez osoby przebywające na terenie budowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności wykonanie i utrzymanie na własny koszt wszelkich zabezpieczeń i urządzeń niezbędnych w powyższym celu.
3. Wykonawca jest zobowiązany opracować i przedłożyć Zamawiającemu plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z wymaganiami ustawy - Prawo budowlane i rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126) nie później niż 3 dni robocze przed datą rozpoczęcia robót, jeżeli wystąpi konieczność opracowania takiego planu w myśl obowiązujących przepisów.

UTRZYMANIE TERENU BUDOWY

§ 19

1. Niezwłocznie po protokolarnym przejściu terenu budowy, Wykonawca jest zobowiązany do zagospodarowania terenu budowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - 1) zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie budowy oraz utrzymanie terenu budowy w odpowiednim stanie i porządku zapobiegającym ewentualnemu zagrożeniu bezpieczeństwa tych osób,
  - 2) podjęcie niezbędnych środków służących zapobieganiu wstępowi na teren budowy przez osoby nieuprawnione,
  - 3) doprowadzenie niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej na teren budowy,
  - 4) ponoszenie kosztów związanych z korzystaniem z urządzeń infrastruktury technicznej do celów związanych z wykonywaniem robót budowlanych, próbami i odbiorami.
  - 5) Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego, osobom upoważnionym oraz innym uczestnikom procesu budowlanego, dostępu do terenu budowy.
  - 6) W czasie wykonywania robót, Wykonawca jest zobowiązany utrzymywać teren budowy w stanie wolnym od nadmiernych przeszkód komunikacyjnych, składować wszelkie urządzenia pomocnicze, sprzęt, materiały i grunty w ustalonych miejscach i należyтым porządku oraz usuwać zbędne przedmioty z terenu budowy.
  - 7) Wykonawca na własną odpowiedzialność i na swój koszt podejmie środki zapobiegawcze wymagane przez okoliczności, aby nie naruszać praw właścicieli posesji i budynków sąsiadujących z terenem budowy oraz minimalizować zakłócenia lub szkody wynikające z prowadzenia robót budowlanych.
  - 8) Po zakończeniu robót budowlanych Wykonawca jest zobowiązany uporządkować teren budowy i poinformować o tym fakcie Inspektora nadzoru inwestorskiego najpóźniej do dnia odbioru końcowego robót.

- 9) W przypadku stwierdzenia, że teren budowy po zakończeniu robót nie został uporządkowany Inspektor nadzoru inwestorskiego ma prawo polecić Wykonawcy natychmiastowe doprowadzenie terenu budowy do należytego stanu. W przypadku nie dostosowania się do tych zaleceń, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu, z terminem nie krótszym niż 14 dni roboczych skierowanym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego do Wykonawcy, Zamawiający ma prawo zlecić firmie zewnętrznej doprowadzenie Terenu budowy do należytego stanu, a kosztami tych prac obciążyć Wykonawcę (wykonanie zastępcze).

ZABEZPIECZENIE DRÓG I OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH

§ 20

1. Wykonawca jest zobowiązany zastosować niezbędne możliwe środki celem ochrony dróg i obiektów inżynierskich prowadzących na teren budowy przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu na teren budowy i z terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany ponosić koszty nałożonych na niego kar związanych z naruszeniem przez Wykonawcę przepisów dotyczących dopuszczalnych obciążeń osi pojazdów lub koszty naprawy uszkodzonych z jego winy dróg kołowych, szynowych, wodnych lub obiektów inżynierskich.

WYKOPALISKA ARCHEOLOGICZNE

§ 21

1. Wykopaliska, w szczególności monety, przedmioty wartościowe lub zabytkowe oraz inne przedmioty o znaczeniu historycznym lub archeologicznym bądź też przedstawiające znaczną wartość, odkryte lub znalezione na Terenie budowy, stanowią własność Skarbu Państwa.
2. Wykonawca po uzgodnieniu z Zamawiającym jest zobowiązany poczynić niezbędne czynności, aby zabezpieczyć wykopaliska przed przywłaszczeniem, uszkodzeniem lub zniszczeniem przez personel Wykonawcy lub przez osoby trzecie.
3. Wykonawca niezwłocznie powiadomi Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz właściwy organ państwowy o znaleziskach i wykona polecenia Inspektora nadzoru inwestorskiego dotyczące właściwego zabezpieczenia miejsca znaleziska, obchodzenia się z nimi i dalszego trybu postępowania.
4. Jeśli w związku z koniecznością przeprowadzenia badań archeologicznych wystąpi konieczność przedłużenia terminu realizacji inwestycji Wykonawcy nie przysługują roszczenia finansowe z tego tytułu w stosunku do Zamawiającego .

OCHRONA ŚRODOWISKA

§ 22

1. Wykonawca w czasie wykonywania robót budowlanych oraz usuwania ewentualnych Wad jest zobowiązany podjąć niezbędne działania w celu ochrony środowiska i przyrody na terenie budowy i wokół terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany do postępowania zgodnie z ostateczną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia wydaną przez właściwy organ.
3. Wykonawca jest zobowiązany uzyskać niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z terenu budowy oraz miejsc związanych z wykonywaniem robót budowlanych, w sposób zapewniający ochronę robót przed uszkodzeniem oraz terenów i miejsc przed zanieczyszczeniem.
4. Wykonawca jest zobowiązany usuwać odpady z terenu budowy z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 – „ustawa o odpadach”).

5. Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia Zamawiającemu informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami.
6. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.
7. Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia czynności prawnych zmierzających do przejęcia odpowiedzialności z tytułu zobowiązań prywatnoprawnych lub publicznoprawnych, które mogą być dochodzone od Zamawiającego z powodu naruszenia przez Wykonawcę przepisów z zakresu ochrony środowiska lub przyrody.

INTERPRETACJA UMOWY

§ 23

1. W przypadku wystąpienia trudności z interpretacją umowy Zamawiający i Wykonawca będą się posilkować postanowieniami oferty i specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
2. W sprawach nieuregulowanych w umowie zastosowanie mają przepisy ustawy - Kodeks cywilny, ustawy – Prawo budowlane oraz ustawy - Prawo o zamówieniach publicznych.
3. Spory powstałe na tle realizacji niniejszej umowy będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
4. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy pod rygorem nieważności muszą być dokonywane wyłącznie w formie pisemnej.

PRAWA AUTORSKIE

§ 24

1. Z chwilą przyjęcia przez Zamawiającego utworów powstałych w związku z realizacją niniejszej umowy (lub przyjmowanej przez niego części), w ramach ceny ofertowej brutto, Wykonawca przenosi na rzecz Zamawiającego bezwarunkowo, bez dodatkowych opłat, całość autorskich praw majątkowych do wszystkich utworów w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o Prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.), stworzonych na potrzeby realizacji przedmiotu umowy, lub odpowiednio całość nieograniczonych czasowo i terytorialnie niewyłącznych licencji, niezbędnych do korzystania z przekazanych utworów, w szczególności takich jak: raporty, mapy, wykresy, rysunki, plany, dane statystyczne, ekspertyzy, obliczenia, programy komputerowe przeznaczone do sterowania urządzeniami, instalacjami itp. obiektów i inne dokumenty oraz broszury przekazane Zamawiającemu w wykonaniu niniejszej umowy, zwanych dalej utworami; bez dodatkowych oświadczeń stron w tym zakresie wraz z wyłącznym prawem do wykonywania i zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich, na polach eksploatacji wskazanych w ust.2 .Równocześnie Wykonawca przenosi na rzecz Zamawiającego własność wszelkich egzemplarzy lub nośników, na których utrwalono ww. utwory, które przekaże Zamawiającemu stosownie do postanowień niniejszej umowy.
2. Zamawiający z chwilą przeniesienia na niego autorskich praw majątkowych i praw zależnych do utworów wchodzących w skład ww. dokumentacji lub jej części będzie mógł korzystać z niej w całości lub w części, na następujących polach eksploatacji:
  - 1) utrwalenie i zwielokrotnianie dowolnymi technikami, w tym drukarskimi, poligraficznymi, reprograficznymi, informatycznymi, cyfrowymi, w tym kserokopie, slajdy, reprodukcje komputerowe, odręcznie i odmianami tych technik,
  - 2) wykorzystywanie wielokrotne utworu do realizacji celów, zadań i inwestycji Zamawiającego,
  - 3) wykorzystanie do opracowania wniosku o dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej,
  - 4) wprowadzanie do pamięci komputera,
  - 5) wykorzystanie w zakresie koniecznym dla prawidłowej eksploatacji utworu w przedsiębiorstwie Zamawiającego w dowolnym miejscu i czasie w dowolnej liczbie,

- 6) udostępnianie wykonawcom, w tym także wykonanych kopii,
  - 7) najem, dzierżawa,
  - 8) wielokrotne wykorzystywanie do opracowania i realizacji projektu technicznego z przedmiarami i kosztorysami inwestorskimi,
  - 9) rozpowszechnianie w inny sposób w tym: wprowadzanie do obrotu, ekspozycja, publikowanie części lub całości, opracowania,
  - 10) przetwarzanie, wprowadzanie zmian, poprawek i modyfikacji.
3. Postanowienia ust.1 i 2 stosuje się odpowiednio do zmian utworów wchodzących w skład ww. dokumentacji w ramach nadzoru autorskiego dokonane podczas wykonywania prac objętych tą dokumentacją.
4. Strony ustalają, iż rozpowszechnianie na polach eksploatacji określonych w ust.2 może następować w całości, w części, fragmentach, samodzielnie, w połączeniu z dziełami innych podmiotów, w tym jako część dzieła zbiorowego, po zarchiwizowaniu w formie elektronicznej i drukowanej, po dokonaniu opracowań, przystosowań, uzupełnień lub innych modyfikacji, itd.
5. W przypadku wystąpienia przez jakąkolwiek osobę trzecią w stosunku do Zamawiającego z roszczeniem z tytułu naruszenia praw autorskich, zarówno osobistych, jak i majątkowych, jeżeli naruszenie nastąpiło w związku z nienależytym wykonaniem dokumentacji w ramach kontraktu przez Wykonawcę, Wykonawca:
- 1) przyjmie na siebie pełną odpowiedzialność za powstanie oraz wszelkie skutki powyższych zdarzeń;
  - 2) w przypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego wstąpi do procesu po stronie Zamawiającego i pokryje wszelkie koszty związane z udziałem Zamawiającego w postępowaniu sądowym oraz ewentualnym postępowaniu egzekucyjnym, w tym koszty obsługi prawnej postępowania;
  - 3) poniesie wszelkie koszty związane z ewentualnym pokryciem roszczeń majątkowych i niemajątkowych związanych z naruszeniem praw autorskich majątkowych lub osobistych osoby lub osób zgłaszających roszczenia.
6. Jeżeli do czasu odstąpienia od umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego autorskie prawa majątkowe, o których mowa w ust.1 nie zostaną przeniesione na Zamawiającego, przejście tych praw na Zamawiającego nastąpi z chwilą odstąpienia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 25

1. Umowę sporządzono w 2 egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron..
2. Integralną część umowy stanowią załączniki:
  - a) oferta Wykonawcy;
  - b) STWiORB;
  - c) zabezpieczenie należytego wykonania umowy;
  - d) polisa OC;
  - e) .....

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA

_____

_____